

Działania strategiczne obejmujące okres od I do XII 2008 roku

1. CEL OPERACYJNY: Wspieranie osób i rodzin będących w trudnych sytuacjach życiowych w wysiłkach zmierzających do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania

Działanie	Nazwa zadania	Efekty uzyskane w wyniku realizacji działania
		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu
1.1 Ograniczenie ubóstwa i zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzinom najuboższym.	1.1.1 Udzielanie pomocy materialnej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, innymi ustawami i uchwałami Rady Miejskiej.	- wypłacenie zasiłków okresowych 2.077 os., - wypłacenie zasiłków celowych i pomoc w naturze 8.288 os., - wypłacenie zasiłków celowych na dożywianie 8.150 os., - wypłacenie zasiłków specjalnych celowych 745 os., - wypłacenie zasiłków stałych 568 os.
		Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Grudziądzu
		- zrefundowanie zakupu leków 5 os., - zaopatrzenie w odzież, obuwie, pościel, sprzęt gospodarstwa domowego, zabawki 350 os.
		Polski Komitet Pomocy Społecznej w Grudziądzu
		- zaopatrzenie w odzież, żywność, meble 2089 os.
		Koło Grudziądzkie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta
		- dostarczenie 120 ton żywności dla 4 tys. osób w ramach programu PEAD.
	1.1.4 Rozwijanie szeroko rozumianego poradnictwa dla osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej, w tym tworzenie biur porad społecznych, przeciwdziałanie bezradności tej grupy.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu
		- prowadzenie pracy socjalnej - 8.052 os., - prowadzenie poradnictwa specjalistycznego /prawnego, psychologicznego, rodzinnego - 1.724 os.
		Koło Grudziądzkie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta
		- prowadzenie Klubu Integracji Społecznej, w ramach którego zapewniono 350 dzieciom średnio miesięcznie w wieku 3-5 lat przez 3 godziny dziennie opiekę w Klubie Dziecka Przedszkolnego oraz umożliwienie korzystania z kafejki internetowej 700 os.
	1.1.5 Realizowanie programów służących zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci z rodzin ubogich - dożywianie w szkołach, wyprawka szkolna, dopłata do przedszkola, wypoczynek wakacyjny, bilety na imprezy sportowe i kulturalne.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu
		- dożywianie dzieci w szkołach- 1924 os., - zorganizowanie Balu Noworocznego dla 100 dzieci, - zorganizowanie imprezy plenerowej dla 11 samotnych matek z dziećmi, - zorganizowanie imprezy w plenerze na terenie Juraparku w Solcu Kujawskim dla 40 dzieci, - zorganizowanie wspólnie ze Związkiem Miast Nadwiślańskich wycieczki do Torunia dla 40 dzieci, - zorganizowanie świątecznej zbiórki zabawek, - zrealizowanie projektu edukacyjnego „Zobaczyć, by pamiętać”.

		Polski Komitet Pomocy Społecznej w Grudziądzu
		- zorganizowanie festynu dla 200 dzieci, - zorganizowanie zabawy gwiazdkowej i wydanie paczek świątecznych dla 200 dzieci.
		Polski Czerwony Krzyż w Grudziądzu
		- doposażenie w podstawowe przybory szkolne 175 dzieci, - wydanie paczek świątecznych dla 150 dzieci, - dożywianie w szkołach 28 os.
		Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Grudziądzu
		- dofinansowanie zakupu podręczników 54 dzieci, które rozpoczęły roczne przygotowanie przedszkolne, 157 uczniów klas I, 138 uczniów klas II i 132 uczniów klas III szkoły podstawowej, - dofinansowanie odpłatności za przedszkole 14 rodzin średniorocznie, - zapewnienie wypoczynku w okresie ferii zimowych na półkoloniach, biwakach, zimowiskach, obozach sportowo-rekreacyjnych i sportowo – turystycznych 143 dzieciom, - zapewnienie wypoczynku w okresie ferii letnich na półkoloniach, obozach sportowo-turystycznych, krajoznawczych, harcerskich, wędrownych, rekreacyjno-sportowych 785 dzieciom.
		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu
		- udzielenie pomocy finansowej 880 rodzinom.
1.1.6 Tworzenie i wspieranie programów wsparcia rodzin wielodzietnych zagrożonych ubóstwem: pomoc materialna, poradnictwo, system ulg: komunikacja miejska, opłaty w placówkach oświatowych itp.		Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Grudziądzu
		- udzielenie pomocy materialnej o charakterze socjalnym 3.552 uczniom, - przyznanie jednorazowych zasiłków szkolnych 38 uczniom.
		Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu
		- udzielenie porad i konsultacji dla rodzin dzieci uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych, - dożywianie dzieci w świetlicach socjoterapeutycznych- 87 os., - zorganizowanie szkolenia dla dzieci ze świetlic socjoterapeutycznych – 600 os., - zorganizowanie konkursów wiedzy o zdrowym stylu życia – ok. 500 dzieci.
1.1.7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy materialnej dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej oraz innych form wsparcia tych rodzin.		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu
		- prowadzenie współpracy z GBŻ - darowizny w postaci produktów żywnościowych przekazano siedmiokrotnie, - zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej w otwartych konkursach ofert.
1.1.11 Zwiększanie zasobów lokali socjalnych na potrzeby osób o niskich dochodach.		Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Nieruchomościami w Grudziądzu
		- wybudowanie budynku socjalnego przy ul. Nadgórnej 51-20 lokali socjalnych.

1.2 Poprawa jakości życia oraz zwiększenie możliwości udziału w życiu społecznym ludzi starych i chorych.	1.2.2 Zapewnienie usług opiekuńczych i wspierających ludziom starym w miejscu zamieszkania.	Polski Czerwony Krzyż w Grudziądzu - zapewnienie usług specjalistycznych pielęgnacyjnych dla 144 os., - zapewnienie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi- 30 os. Polski Komitet Pomocy Społecznej w Grudziądzu - zapewnienie usług opiekuńczych dla 291os.
	1.2.3 Rozwój placówek wsparcia dziennego dla osób starych, inicjowanie tworzenia domów dziennego pobytu, klubów seniora, zespołów usług socjalnych (posiłki, fryzjer, pranie, sprzątanie za odpłatnością).	Dom Dziennego Pobytu w Grudziądzu - prowadzenie spotkań integracyjnych dla seniorów z miasta i okolic- 25 osób.
	1.2.4 Wspieranie rodzin opiekujących się starszym, całkowicie niesamodzielnym członkiem rodziny (usługi opiekuńcze, poradnictwo psychologiczne, medyczne).	Polski Czerwony Krzyż w Grudziądzu - działania analogiczne do wykazanych w Zadaniu 1.2.2. Polski Komitet Pomocy Społecznej w Grudziądzu - działanie analogiczne do wykazanego w Zadaniu 1.2.2.
	1.2.5 Udzielanie pomocy materialnej dla emerytów i rencistów z grupy ryzyka socjalnego (pomoc w zakupie leków, opału, dodatki mieszkaniowe).	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu -udzielenie pomocy rodzinom emerytów i rencistów- 1.033 środowisk.
	1.2.6 Aktywizowanie ludzi starych poprzez edukację, kulturę, rekreację, sport i turystykę: - programy edukacyjne: uniwersytet III wieku, kursy, pogadanki na temat skutków starzenia, dbania o zdrowie, uzależnień, społeczeństwa informacyjnego, - pomoc w rozwijaniu różnych form twórczości seniorów, - wspieranie programów zwiększających udział ludzi starszych w turystyce i rekreacji. Współpraca w w/w zakresie organów publicznych, organizacji pozarządowych, Klubów Seniora, klubów osiedlowych, organizacji, związków emerytów i innych.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - zorganizowanie spotkania integracyjnego (projekt socjalny) dla 20 seniorów. Dom Dziennego Pobytu w Grudziądzu - zorganizowanie spotkań integracyjnych o charakterze ciągłym. Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu - kontynuowanie realizacji „Regionalnego Programu Aktywności Fizycznej Seniorów”. Polski Komitet Pomocy Społecznej w Grudziądzu - uczestniczenie w zajęciach zorganizowanych w Klubie Seniora przez 30 os.
	1.2.7 Współpraca Policji, Straży Miejskiej, służb społecznych w zakresie ochrony osób starych jako potencjalnych ofiar nadużyć, przestępstw, oszustw, przemocy.	Komenda Miejska Policji w Grudziądzu - informowanie i ostrzeganie osób starszych, zamieszkujących samotnie przed potencjalnymi zagrożeniami na łamach lokalnych mediów. Straż Miejska w Grudziądzu - skierowanie 284 patroli w tzw. strefy bezpieczne.
	1.2.9 Integracja placówek pomocy instytucjonalnej (domy pomocy społecznej, domy dziennego pobytu) ze społecznością lokalną z uwzględnieniem zasady solidarności	Dom Dziennego Pobytu w Grudziądzu -zorganizowanie imprez integracyjnych, -zorganizowanie regionalnego zjazdu dziennych domów z województwa. Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Grudziądzu

międzypokoleniowej.	- zorganizowanie imprez integracyjnych we współpracy z placówkami oświatowymi.
1.2.10 Dostosowanie struktury i wielkości pomocy instytucjonalnej do faktycznych potrzeb: - rodzaj i ilość domów pomocy społecznej, - inicjowanie powstawania rodzinnych domów pomocy.	Domy Pomocy Społecznej w Grudziądzu - osiągnięcie obowiązującego standardu świadczenia usług i otrzymanie zezwoleń na prowadzenie domu pomocy społecznej na czas nieokreślony.
1.2.11 Tworzenie i realizowanie programów profilaktycznych w ochronie zdrowia (badania przesiewowe) oraz propagowanie zachowań prozdrowotnych.	Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu - zrealizowanie edukacyjnych programów zdrowotnych: „Samobadanie piersi”, „Regionalnego Programu Aktywności Fizycznej Seniorów”, „Regionalnego Programu Wczesnego Wykrywania Nowotworów Skóry”, „Regionalnego Programu Zwalczania Otyłości u Dzieci i Młodzieży”, „Regionalnego Programu Przeciwnowotworowej Edukacji Młodzieży Szkół Ponadgimnazjalnych”, - zrealizowanie programów zdrowotnych przez Regionalny Szpital Specjalistyczny im. dr. Wł. Biegańskiego w Grudziądzu: „Programu profilaktyki w zakresie wczesnego wykrywania raka piersi”, „Programu profilaktyki w zakresie wczesnego wykrywania raka płuc”, „Programu profilaktyki obrzęków limfatycznych u kobiet po mastektomii”, „Programu profilaktyki w zakresie wczesnego wykrywania nadciśnienia tętniczego u dzieci i młodzieży poprzez całodobowe monitorowanie ciśnienia tętniczego”, „Programu profilaktyki w zakresie wczesnego wykrywania zaburzeń rytmu serca u dzieci i młodzieży uprawiającej sport poprzez wykonanie ekg i ekg metodą Holtera”, „Programu profilaktyki w zakresie wczesnego wykrywania chorób układu oddechowego u dzieci i młodzieży z wykorzystaniem badań spirometrycznych”, „Programu profilaktyki w zakresie wczesnej diagnostyki helicobacter pylori u dzieci i młodzieży z wykorzystaniem testu oddechowego”. Dom Dziennego Pobytu w Grudziądzu - propagowanie rekreacji ruchowej poprzez spacerory nordyckie – grupa 3-5 osób.
1.2.13 Organizowanie i wspieranie działalności placówek pomocy doraźnej – ambulatoryjnej dla osób nieubezpieczonych (bezzdomni, uzależnieni) i ubogich.	Grudziądzkie Centrum „Caritas” Kontynuowanie działalności IV Stacji Opieki Caritas: - wykonywanie zabiegów pielęgniarstwa i rehabilitacyjnych - 22 os. średnio miesięcznie, - rozdawanie podstawowych leków, artykułów opatrunkowych - 100 os. miesięcznie, - wizytowanie chorego w domu - średnio miesięcznie 20 os., - wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego i medycznego- 21 os. średnio miesięcznie, - umożliwianie korzystania z łaźni- każdorazowo 10-12 os., - wydawanie odzieży używanej oraz obuwia- około 300 os.

1.3 Przeciwdziałanie bezdomności oraz wspieranie osób i rodzin w procesie wychodzenia z bezdomności.	1.2.14 Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie organizowania wsparcia osobom starym i chorym.	Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu - kontynuowanie dofinansowania Grudziądzkiego Centrum Caritas w zakresie prowadzenia bezpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego.
	1.2.15 Wspieranie kształcenia kadr i wolontariuszy dla potrzeb ludzi starych i chorych.	Dom Pomocy Społecznej Nr 3 w Grudziądzu - współdziałanie z Zespołem Szkół Ogólnokształcących Nr 3 – Gimnazjum Nr 12 w zakresie świadczenia wolontariatu przez 3 uczennice na rzecz mieszkańców Domu.
	1.3.1 Praca socjalna z osobami zagrożonymi bezdomnością: - poradnictwo w zakresie możliwości pomocy w opłacie czynszu celem zapobiegania eksmisji i bezdomności, - informowanie o zamianie mieszkań, - poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne.	Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izłą Wytrzeźwień w Grudziądzu - prowadzenie konsultacji psychologicznych- 8 os., - prowadzenie konsultacji prawnych- 7 os., - prowadzenie pracy socjalnej (103 rozmowy z osobami, które nie przebywały w Schronisku, 36 razy udzielono pomocy mieszkańcom Hostelu).
		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - prowadzenie pracy socjalnej z klientami zagrożonymi bezdomnością, tj. udzielanie informacji w zakresie możliwości uzyskania pomocy, - prowadzenie poradnictwa prawnego i psychologicznego.
		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - wypłacenie zasiłków celowych na opłaty mieszkaniowe (koszt zasiłków: 888.687,32 zł), - wypłacenie dodatków mieszkaniowych osobom uprawnionym- 50.883 środowisk.
		Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta - zapewnienie schronienia średnio miesięcznie 62 os.
	1.3.2 Udzielanie rodzinom zagrożonym utratą mieszkania pomocy finansowej w opłacie czynszu (dodatki mieszkaniowe, zasiłki celowe).	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - wypłacenie dodatków mieszkaniowych osobom uprawnionym- 50.883 środowisk.
	1.3.4 Zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych, w tym w drodze współpracy z organizacjami pozarządowymi.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - kierowanie osób bezdomnych do schroniska.
		Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izłą Wytrzeźwień w Grudziądzu - zapewnienie schronienia oraz kompleksowej pomocy 46 os., - prowadzenie współpracy z: a) MOPR, GOPS, OPS, PCPR- 175 razy, b) Policją, Strażą Miejską- 12 razy, c) służbą zdrowia- 17 razy, d) z innymi organizacjami (Caritas, CIS, CWiAZ, Sąd, Prokuratura, MPGN, PKPS, PUP, DPS)- 183 razy, - podpisanie umowy najmu mieszkania MPGN przez 2 os., - zamieszkanie w wynajętym mieszkaniu 4 os.
		Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta - prowadzenie poradnictwa prawnego, zawodowego, rodzinnego, zdrowotnego - średnio miesięcznie 12 os.
		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - udzielenie pomocy finansowej z powodu bezdomności 110 rodzinom.
	1.3.5 Wspieranie bezdomnych poprzez działania osłonowe: - pomoc materialna, rzeczowa, medyczna, - poradnictwo specjalistyczne, - inicjowanie powstania grup samopomocy, - opracowywanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.	Polski Komitet Pomocy Społecznej w Grudziądzu - udzielenie pomocy rzeczowej- 70 os.
		Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izłą Wytrzeźwień w Grudziądzu

		- udzielenie pomocy socjalnej- 46 os., - opracowanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności dla 34 kobiet z dziećmi, - prowadzenie pracy socjalnej- udzielono 720 porad, -zrealizowanie psychoedukacyjnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z grupą wsparcia – 6 os., - zrealizowanie programu rozwoju osobistego – 10 os.
		Grudziądzkie Centrum „Caritas” - zrealizowanie programu „Zintegrowana pomoc osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu, zagrożonym bezdomnością oraz marginalizacją społeczną”- średnio miesięcznie wydano 300 posiłków.
1.3.6	Reintegracja społeczna i zawodowa poprzez organizowanie zatrudnienia socjalnego dla osób objętych programem wychodzenia z bezdomności.	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta - zrealizowanie projektu „Lepsze jutro”- 30 os. zmieniło postawę wobec życia i pracy, 1 os. usamodzielniała się.
		Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izby Wytrzeźwień w Grudziądzu - kontynuowanie współpracy z pracownikami PUP w Grudziądzu (45 razy) w ramach której: a) 3 kobiety podjęły pracę dorywczą, b) 3 kobiety podjęły zatrudnienie- umowa o pracę, c) 2 kobiety odbyły kurs organizowany przez PUP, - zrealizowanie programu aktywizacji zawodowej- 4 os.
1.3.7	Realizowanie w okresie jesienno-zimowym programów socjalnych skierowanych do bezdomnych np. „Akcja Zima” :	Komenda Miejska Policji w Grudziądzu - współdziałanie w realizacji projektu „Akcja zima”.
		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu Współdziałanie w realizacji projektu „Akcja zima”, tj.: – prowadzenie monitoringu miejsc koczowania osób bezdomnych (9 akcji), – informowanie o możliwości uzyskania pomocy przez osoby zainteresowane (30 os.), – prowadzenie pracy socjalnej z klientami dotkniętymi problemem bezdomności, tj. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, redagowaniu pism, kontakt z instytucjami.
		Straż Miejska w Grudziądzu - współdziałanie w realizacji projektu „Akcja zima”- przeprowadzono 15 akcji w 60 miejscach przebywania osób bezdomnych, 19 os. pouczono o możliwościach uzyskania pomocy.

Działania strategiczne obejmujące okres od I do XII 2008 roku

2. CEL OPERACYJNY: Łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

Działanie	Nazwa zadania	Efekty uzyskane w wyniku realizacji działania
2.1 Stała aktualizacja wiedzy o rynku pracy i zjawisku bezrobocia.	2.1.1 Diagnozowanie rynku pracy w mieście pod kątem potrzeb (zawody, specjalności i ich ilości).	Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu opracowanie: - monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, - analizy pt. „Popyt pracodawców na pracowników o określonych umiejętnościach zawodowych i sposobach rekrutacji a lokalna podaż”, - analizy pt. „Oczekiwania pracodawców odnośnie pożądanych kwalifikacji usług szkoleniowych zatrudnianych pracowników”.
	2.1.2 Dostosowanie kierunków kształcenia w szkołach miejskich do potrzeb lokalnego rynku pracy.	Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu - zaopiniowanie przez Powiatową Radę Zatrudnienia w Grudziądzu 7 wniosków ponadgimnazjalnych szkół miejskich dot. nowych kierunków kształcenia. Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Grudziądzu - poszerzenie oferty szkolnictwa zawodowego poprzez tworzenie nowych kierunków kształcenia, - opracowanie biuletynu z ofertą szkolnictwa, - zorganizowanie Targów Edukacyjnych.
	2.1.3 Rozwijanie doradztwa zawodowego na etapie szkół gimnazjalnych.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grudziądzu - zorganizowanie zajęć dotyczących wyboru dalszej formy kształcenia i zawodu dla uczniów klas II i III gimnazjum- 2150 os., - zapoznanie młodzieży z aktualną ofertą szkolnictwa zawodowego, - współorganizowanie Targów Edukacyjnych. Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Grudziądzu - prowadzenie doradztwa zawodowego przez pedagogów szkolnych, - utworzenie Zespołu Doradztwa Zawodowego w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.
	2.1.4 Badanie przyczyn i rozmiarów bezrobocia.	Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu - opracowanie Strategii promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej lokalnego rynku pracy na lata 2008-2015.

2.2 Budowanie sieci współpracy organów samorządu miasta, organizacji pozarządowych, pracodawców, organizacji związkowych, samorządów zawodowych w sferze ograniczania bezrobocia.	2.2.7 Promowanie i wspieranie wolontariatu jako przygotowanie do podjęcia pracy.	Grudziądzkie Centrum „Caritas” - kontynuowanie działalności Centrum Wolontariatu- 80 os. Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Grudziądzu - prowadzenie współpracy z wolontariuszami w zakresie przygotowania do pracy w zawodzie: opiekun osoby starszej, asystent osoby niepełnosprawnej, terapeuta zajęciowy.
	2.2.8 Udzielanie pomocy bezrobotnym w poszukiwaniu pracy i rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej: - zwolnienie od opłaty za wpis do ewidencji działalności gospodarczej, - przekazywanie informacji o wolnych lokalach użytkowych, - tanie bilety komunikacji miejskiej dla bezrobotnych.	Grudziądzkie Centrum „Caritas” W ramach działalności Centrum Informacji Aktywizacji Zawodowej: - zorganizowanie warsztatów motywacyjnych- 200 os., - zorganizowanie poradnictwa zawodowego- około 5000 porad. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grudziądzu - skierowanie do udziału w Programie Wydziału Edukacji UM „Wyrównywanie szans dzieci i młodzieży- kreowanie zachowań przedsiębiorczych”- 33 uczniów.
2.4 Opracowywanie i realizowanie programów adresowanych do bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.	2.4.1 Przekwalifikowanie zawodowe bezrobotnych na potrzeby rynku pracy.	Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu - zorganizowanie szkoleń finansowanych ze środków Funduszu Pracy (359 os.) oraz ze środków EFS (591 os.). Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - zorganizowanie kursów współfinansowanych ze środków EFS- 157 os.
	2.4.2 Trening aktywnego poszukiwania pracy.	Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu - zorganizowanie treningu aktywnego poszukiwania pracy w ramach Klubu Pracy- 106 os., - zorganizowanie zajęć aktywizacyjnych- 103 os. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - zorganizowanie cyklu szkoleń podnoszących umiejętności i kompetencje niezbędne na rynku pracy współfinansowanych ze środków EFS - 10 os.
	2.4.3 Pierwsza praca dla absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i szkół wyższych.	Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu - zorganizowanie stażu zawodowego dla osób do 25 roku życia finansowanego ze środków Funduszu Pracy (484 os.), ze środków EFS (423 os.).
	2.4.4 Szkolenie językowe – likwidowanie barier w podejmowaniu pracy za granicą.	Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu - zorganizowanie szkolenia z zakresu języka niemieckiego finansowanego ze środków EFS- 20 os., - zorganizowanie szkolenia z zakresu języka angielskiego finansowanego ze środków EFS- 40 os.
	2.4.5 Samozatrudnienie i własna działalność gospodarcza.	Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu - wypłacenie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej przy wsparciu z EFS (178 os.) oraz z Funduszu Pracy (99 os.).
	2.4.6 Podwyższanie kwalifikacji pracowników ze sfery pomocy bezrobotnym w zakresie pracy socjalnej, doradztwa zawodowego, poradnictwa specjalistycznego.	Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu - zorganizowanie kursu „Szkolenie zawodowe uzupełniające dla doradców zawodowych, uczestniczących w projekcie Nowe standardy działania kadr PUP w Grudziądzu”.

Działania strategiczne obejmujące okres od I do XII 2008 roku

3. CEL OPERACYJNY: Przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznych wśród społeczności lokalnej

Działanie	Nazwa zadania	Efekty uzyskane w wyniku realizacji działania
3.1 Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień wśród mieszkańców miasta.	3.1.1 Realizacja corocznego Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jako części składowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.	Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Grudziądzu
		- prowadzenie terapii i grupy wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu.
		Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu
		- udzielenie pomocy psychospołecznej, prawnej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym od alkoholu, - wsparcie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
		Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izłą Wytrzeźwień w Grudziądzu
		- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu: a) zarejestrowanych nowych - 633 os., b) konsultacje indywidualne - 1406 razy, c) porady dla osób współuzależnionych - 102 porad, d) pomoc telefoniczna - 523 razy, e) osoby kierowane na leczenie - 205 os. - utworzenie samopomocowych grup wsparcia, - utrzymywanie kontaktów z instytucjami- 85 razy.
	3.1.2 Stałe diagnozowanie i aktualizowanie mapy zagrożeń alkoholizmem w mieście z uwzględnieniem środowisk szkolnych.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu
		- udzielenie rodzinom, w których występowały problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, - prowadzenie pracy socjalnej, - kierowanie wniosków do MKRPA, - udzielenie pomocy finansowej osobom uzależnionym oraz rodzinom osób uzależnionych (łącznie 416 rodzin).
	3.1.3 Prowadzenie stałych i doraźnych kampanii informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy przez osoby uzależnione i współuzależnione oraz promujących życie w trzeźwości.	Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izłą Wytrzeźwień w Grudziądzu
		- prowadzenie konsultacji wstępnych dla osób nieletnich z problemami uzależnień- 38 os.
		Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Grudziądzu
		- wyposażenie mieszkańców i ich rodzin w wiedzę o możliwościach uzyskania pomocy w wychodzeniu z uzależnienia.
		Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grudziądzu

		- prowadzenie działań informacyjnych w środowisku lokalnym, - motywowanie osób uzależnionych do leczenia- 206 os., - prowadzenie konsultacji z osobami współuzależnionymi i doświadczającymi przemocy w rodzinie- 528 os.
		Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu
		-objęcie patronatem akcji profilaktycznej „Tydzień bez agresji”, - zorganizowanie festynu z okazji Dnia Dziecka, - zrealizowanie audycji informacyjnych w mediach, - prowadzenie konkursów w ramach ogólnomiejskiej kampanii „Grudziądzkie Dni Trzeźwości”, - zorganizowanie ogólnomiejskiej kampanii „Łańcuch czystych serc”.
		Komenda Miejska Policji w Grudziądzu
		- prowadzenie działalności służb patrolowo interwencyjnych, - kierowanie wniosków do MKRPA.
		Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izłą Wytrzeźwień w Grudziądzu
		- prowadzenie stałej kampanii informacyjnej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin o możliwościach pomocy (informacje o Spotkaniach Trzeźwosciowych w Polsce, o aktualnych placówkach leczenia odwykowego i grupach wsparcia AA).
		Grudziądzkie Centrum „Caritas”
		- wspomaganie działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych- łącznie 100 dzieci.
		Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Grudziądzu
3.1.4 Wspieranie działalności edukacyjnej i profilaktyki uzależnień od alkoholu w:	- placówkach opiekuńczo-wychowawczych, - placówkach oświatowych, - domach pomocy społecznej, - organizacjach pozarządowych, - lokalnych mediach.	- zorganizowanie zajęć edukacyjnych, - zorganizowanie spotkań z terapeutą ds. uzależnień i współuzależnień.
		Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grudziądzu
		- prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej, - zorganizowanie szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych, - przeprowadzenie lokalnych i ogólnopolskich kampanii.
		Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu
		- przeprowadzenie przez wychowawców pogadek nt. profilaktyki uzależnienia od alkoholu i narkotyków - 30 os., - zorganizowanie spotkań z przedstawicielami Policji oraz Centrum Profilaktyki i Terapii- 30 os., - prowadzenie współpracy z Centrum Profilaktyki i Terapii oraz Całodobowym Młodzieżowym Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Czerniewicach.
		Straż Miejska w Grudziądzu
		- przeprowadzenie 7 prelekcji na temat „Alkohol drogą donikąd” w placówkach oświatowych- 163 os.
		Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu

		- zrealizowanie 9 programów profilaktycznych w 20 placówkach oświatowych (uczestnictwo 1165 dzieci), - dofinansowanie spektakli profilaktycznych.
		Komenda Miejska Policji w Grudziądzu
		- przeprowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży- 310 spotkań/10714 uczestników, - zorganizowanie spotkań z rodzicami w ramach wywiadówek- 16 spotkań /1229 uczestników).
		Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izłą Wytrzeźwień w Grudziądzu
		- zorganizowanie spotkań profilaktycznych dla młodzieży- 20 spotkań (360 uczniów), dla rodziców- 5 spotkań (75 rodziców).
	3.1.5 Stałe podnoszenie kwalifikacji oraz współpraca pracowników socjalnych, pedagogicznych, leczenia odwykowego, konsultantów zajmujących się uzależnieniami i przemocą.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grudziądzu
		- zorganizowanie szkoleń i konferencji dla członków Komisji w zakresie uzależnień i przemocy.
		Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu
		- zrealizowanie szkoleń i warsztatów o zróżnicowanej tematyce.
		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu
	- umożliwienie podwyższania kwalifikacji zawodowych pracownikom MOPR, - prowadzenie współpracy z pedagogami szkolnymi, osobami zajmującymi się problematyką uzależnień.	
	3.1.7 Opracowywanie i wdrażanie programów adresowanych do osób i rodzin uzależnionych: - dalsza terapia dla osób, które ukończyły podstawowy program terapii, - leczenie odwykowe dla dzieci i młodzieży w wieku 14-18 lat, - grupy terapeutyczne dla: kobiet, osób starych, bezdomnych.	Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu
		- udzielenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu wykazanej w Zadaniu 3.1.1.
		Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu
		- zorganizowanie spotkań informacyjno- edukacyjnych, szkoleń z zakresu narkomanii dla kuratorów, nauczycieli, pedagogów, dyrektorów szkół, pracowników Sądu, Policji, - zrealizowanie programu terapeutycznego „Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci”, - zorganizowanie spotkań w szkołach dla dzieci i młodzieży (realizacja programu profilaktycznego „Uzależnieniom-Nie”), - prowadzenie telefonu zaufania, - udzielenie porad indywidualnych, - zorganizowanie zajęć grupowych, - prowadzenie grupy wsparcia dla rodzin osób uzależnionych.
Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu		
- prowadzenie działań w kierunku mobilizowania rodziców dzieci umieszczonych w placówce do podejmowania leczenia odwykowego, - przeprowadzenie indywidualnych kontroli rodzin		

		zagrożonych alkoholizmem- objęto 15 rodzin kompleksowymi oddziaływaniami, - prowadzenie współpracy z Poradnią Leczenia Uzależnień oraz Centrum Profilaktyki i Terapii.
	3.1.8 Tworzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin (dzieci, współmałżonek).	Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu -prowadzenie grup wsparcia dla dzieci i ich rodzin działających przy Ośrodku Terapii Uzależnień Dzieci i Młodzieży- 58 os.
	3.1.10 Rozwój świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin uzależnionych od alkoholu.	Grudziądzkie Centrum „Caritas” - kontynuowanie prowadzenia działalności dwóch świetlic opiekuńczo-wychowawczych - łącznie 100 dzieci. Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu - wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych- działanie wykazane w Zadaniu 3.1.1. Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu Kontynuowanie prowadzenia działalności 10 świetlic socjoterapeutycznych poprzez: - zorganizowanie zajęć socjoterapeutycznych, profilaktyczno-edukacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych oraz zajęć z dziećmi z rodzin z problemami alkoholowymi, - zorganizowanie dodatkowych zajęć integracyjnych, superwizji dla pracowników świetlic, - przeprowadzenie szkolenia z zakresu zdrowego żywienia, treningu twórczej wizualizacji i relaksacji dla 77 dzieci, treningu asertywnych zachowań dla 40 dzieci, - przeprowadzenie terapii indywidualnej z problemem alkoholowym – 6 dzieci, - zorganizowanie pomocy przy odrabianiu lekcji, - przeprowadzenie warsztatów plastycznych, modelarskich i zajęć tanecznych.
	3.1.11 Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych i uzależnionych od alkoholu.	Grudziądzkie Centrum „Caritas” - zorganizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin ubogich, wielodzietnych i patologicznych- 300 dzieci. Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Grudziądzu - zorganizowanie ferii zimowych- 143 dzieci, - zorganizowanie ferii letnich- 785 dzieci. Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu - działanie analogiczne do wykazanego w Zadaniu 3.1.10. Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - zorganizowanie ferii zimowych dla 72 dzieci, - zorganizowanie trzech obozów letnich dla 80 dzieci, - zorganizowanie wakacyjnych zajęć świetlicowych dla 120 dzieci, - zorganizowanie dwóch wycieczek.

	3.1.12 Współdziałanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji i Straży Miejskiej w zakresie: - kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, - kontroli miejsc zbiorowego przebywania młodzieży (dyskoteki, imprezy sportowe, kulturalne) celem ograniczenia używania alkoholu, związanego z tym żebractwa, przestępczości nieletnich, przemocy wobec rówieśników. Wprowadzenie tzw. „Czerwonej Karty” adresowanej do rodziców notowanej przez Policję młodzieży: trzykrotne wydanie karty skutkować będzie obowiązkowym uczestnictwem rodziców w programie interwencyjno - terapeutycznym.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grudziądzu -przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
		Straż Miejska w Grudziądzu - przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych- 4 kontrole w 19 punktach prowadzących działalność handlową.
		Komenda Miejska Policji w Grudziądzu - przeprowadzenie kontroli miejsc sprzedaży i podawania alkoholu; ujawniono 97 przypadków nietrzeźwości osób nieletnich.
3.2 Profilaktyka i pomoc osobom uzależnionym od narkotyków oraz ich rodzinom.	3.2.2 Poszerzanie możliwości uzyskania porady i konsultacji przez osoby uzależnione od narkotyków oraz przez rodziny uzależnionych.	Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - działania analogiczne do wykazanych w Zadaniu 3.1.7.
	3.2.4 Wdrażanie programów edukacyjnych i informacyjnych z zakresu zagrożenia narkomanią: - profilaktyka w placówkach oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych, - kampanie medialne, - działalność informacyjno - profilaktyczna w miejscu zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży, na imprezach masowych.	Straż Miejska w Grudziądzu - przeprowadzenie szkolenia dot. sprzedaży papierosów i wyrobów tytoniowych pod hasłem „Odpowiedzialna sprzedaż”- 15 os.
		Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - zrealizowanie programów profilaktycznych w szkołach, - przeprowadzenie ogólnomiejskiej kampanii profilaktycznej „List do sprzedawców”, - prowadzenie działań informacyjnych na ulicach miasta.
	3.2.5 Organizowanie świetlic socjoterapeutycznych (w miarę potrzeb) dla dzieci i młodzieży zagrożonej narkomanią.	Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - prowadzenie działalności Ośrodka Terapii Uzależnień Dzieci i Młodzieży, - prowadzenie działalności świetlic socjoterapeutycznych.
	3.2.6 Opracowywanie i wspieranie programów szkolenia pedagogów, pracowników socjalnych, pielęgniarek, terapeutów w zakresie postępowania z uzależnionymi od narkotyków.	Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - opracowanie i wsparcie programów szkolenia dla pracowników.
3.3 Przeciwdziałanie przemocy i tworzenie miejskiego systemu wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy.	3.3.1 Badanie skali zjawiska przemocy w mieście (udział Policji, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, organizacji pozarządowych).	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - prowadzenie współpracy z pedagogami szkolnymi, organizacjami pozarządowymi, z KMP w Grudziądzu w ramach Zespołów Interwencyjnych (podczas 20 wyjazdów zwizytowano 77 rodzin), - prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”(64 procedury).
		Komenda Miejska Policji w Grudziądzu - prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”- rozpoczęto 396 procedur.

	3.3.2 Podejmowanie skutecznych działań ograniczających przemoc w szkole: - profilaktyka, - interwencje, - terapia (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna).	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Grudziądzu - udzielenie pomocy psychologiczno- pedagogicznej na terenie szkół i placówek oświatowych - 21 interwencji i mediacji, - utworzenie Punktu Konsultacyjnego w ramach realizacji rządowego programu „Zero tolerancji dla przemocy”, - udzielenie porad i konsultacji w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. Dzieci z Zaburzeniami Zachowania i Niedostosowaniem Społecznym- 96 os., - prowadzenie warsztatów, rad szkoleniowych, pogadanek, prelekcji w szkołach, - zorganizowanie zajęć profilaktycznych dla młodzieży- 62 os, - zorganizowanie zajęć dla uczniów z zaburzeniami zachowania „Trening Zastępowania Agresji”- 15 os., - prowadzenie indywidualnej terapii dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania oraz niedostosowaniem społecznym, - zrealizowanie programu „Porozumienie w szkole” (w 9 szkołach przeprowadzono rady szkoleniowe), - współorganizowanie ogólnomiejskich działań profilaktycznych.
		Straż Miejska w Grudziądzu - przeprowadzenie 93 prelekcji w placówkach oświatowych- 2060 os., - przeprowadzenie konsultacji z pedagogami i dyrektorami szkół- 28 spotkań, - uczestniczenie w apelu podsumowującym akcję „Góra złotych serc”, a także w konferencji „Przeciw krzywdzeniu dzieci- nasza wspólna sprawa”.
		Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - przeprowadzenie programów profilaktycznych, tj. „Zdrowo i wesoło”, „Spójrz inaczej”, „Saper”, - zorganizowanie koncertu profilaktycznego w placówkach oświatowych, - objęcie patronatem akcji profilaktycznej „Tydzień przeciwko agresji”, - dofinansowanie spektaklu teatralno-profilaktycznego, - przygotowanie ogólnomiejskiej debaty pt: „Agresja? Jestem przeciw!”
		Komenda Miejska Policji w Grudziądzu - przeprowadzenie rozmów z dziećmi i młodzieżą na temat zagadnień związanych z odpowiedzialnością prawną nieletnich w tym za zachowania agresywne i stosowanie przemocy, - przeprowadzenie rozmów profilaktycznych z nieletnimi sprawcami czynów karalnych i zagrożonymi demoralizacją (94 rozmowy z nieletnimi i 22 z rodzicami i opiekunami).
	3.3.4 Opracowanie i wdrażanie programów wsparcia dla ofiar przemocy:	Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izłą Wyrzeźwień w Grudziądzu

	– dzieci: diagnoza, terapia, wsparcie dzienne w świetlicach socjoterapeutycznych, – rodzice, których dzieci są ofiarami przemocy: możliwość uczestnictwa w warsztatach umiejętności rodzicielskich o charakterze profilaktycznym, przygotowujących do wychowania dzieci bez przemocy, radzenia sobie z własną frustracją i trudnościami, – tworzenie punktów konsultacyjnych w organach publicznych i organizacjach pozarządowych.	- zrealizowanie programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Jeszcze nie jest za późno” z grupą wsparcia - 22 os., - zrealizowanie programu rozwoju osobistego „Jestem gotowa się zmienić”- 13 os., „Światło w tunelu”- 12 os., - zorganizowanie programu aktywizacji zawodowej „Docenić siebie”- 27 os. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Grudziądzu - zaangażowanie pracowników Poradni w akcję organizowaną przez Fundację „Dzieci Niczyje”- „Opiekun dziecka- ofiary przestępstwa”. Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu - prowadzenie dziennej grupy wsparcia dla dzieci i rodzin dysfunkcyjnych- 10 rodzin, - prowadzenie działalności Ośrodka Pomocy Dziecku ofiaram przemocy i przestępstw seksualnych z Profesjonalnym Pokojem Przesłuchań- 42 przesłuchania, - zrealizowanie programu „Opiekun dziecka- ofiary przestępstwa” z telefonem zaufania we współpracy z Fundacją „Dzieci Niczyje”- 42 konsultacje tel., 33 spotkania indywidualne, - prowadzenie działalności Poradni Rodzinnej oraz Grupy Wsparcia dla rodziców adopcyjnych i zastępczych- 20 rodzin, - zorganizowanie zajęć w ramach czynności dodatkowych- 85 os. Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - prowadzenie pracy z dziećmi po przemocy w świetlicach socjoterapeutycznych, -zorganizowanie treningu poprawnej komunikacji dla dzieci, treningu asertywnych zachowań, twórczej wizualizacji, - zorganizowanie warsztatów „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - wznowienie projektu „Szkoła dla Rodziców”- 12 os.
	3.3.5 Kampanie informacyjne przeciwko przemocy oraz obrazujące konsekwencje emocjonalno-zdrowotne u ofiar przemocy: - informacje w lokalnych mediach, - oddziaływanie parafii, - akcje organizacji pozarządowych, klubów osiedlowych.	Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izbą Wytrzeźwień w Grudziądzu - opracowywanie, udostępnianie i rozpowszechnianie ulotek informacyjnych przedstawiających ofertę pomocy dla ofiar przemocy, - informowanie w mediach o możliwościach uzyskania pomocy przez osoby doznające przemocy.
	3.3.6 Zabezpieczenie schronienia i innych podstawowych potrzeb ofiarom przemocy w nagłych sytuacjach (w Ośrodku Interwencji Kryzysowej).	Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izbą Wytrzeźwień w Grudziądzu - zapewnienie schronienia- 48 os., - udzielenie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego - 220 konsultacji, - udzielenie konsultacji prawnych- 83 porad.

		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - kontynuowanie współpracy z Ośrodkiem Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izbą Wytrzeźwień w Grudziądzu.
	3.3.7 Utworzenie Punktu Interwencji Kryzysowej dla Sprawców Przemocy (w oddzielnym miejscu od miejsca wsparcia dla ofiar przemocy).	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - kontynuowanie działalności Punktu Interwencji Kryzysowej dla Sprawców Przemocy; prowadzenie Treningu Zastępowania Agresji- udział w zajęciach 21 os.
	3.3.8 Stworzenie możliwości anonimowego zgłaszania przemocy i anonimowego poradnictwa („Niebieska Linia” , Policyjny Telefon Zaufania).	Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej z Izbą Wytrzeźwień w Grudziądzu - udzielenie wsparcia telefonicznego dla ofiar przemocy- 129 konsultacji pedagogiczno- psychologicznych oraz 74 konsultacji prawnych, - udzielenie konsultacji prawnych dla osób spoza Hostelu- 233 porad, - udzielenie konsultacji psychologiczno- pedagogicznych dla osób spoza Hostelu- 237 porad.
	3.3.9 Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” – sposobu postępowania z ofiarami przemocy, które zgłosiły się na Policję.	Komenda Miejska Policji w Grudziądzu - przeprowadzenie interwencji domowych- 1806, - prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”- 512 NK w tym 396 na terenie miasta; - prowadzenie działalności Zespołów Interwencyjnych.

Działania strategiczne obejmujące okres od I do XII 2008 roku

4. CEL OPERACYJNY: Ochrona warunków i jakości życia oraz statusu społecznego osób niepełnosprawnych

Działanie	Nazwa zadania	Efekty uzyskane w wyniku realizacji działania
4.1 Realizowanie Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w	4.1.1 Podnoszenie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych oraz ich praw i uprawnień poprzez: 1) rozpowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych oraz dostępnych formach pomocy za pośrednictwem internetu i mediów lokalnych (prasa, radio, telewizja kablowa),	Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Grudziądzu - wyposażenie osób niepełnosprawnych w wiedzę na temat ich praw i uprawnień podczas spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych.
		Straż Miejska w Grudziądzu - włączenie się w kampanię Parkingową; organizacja „Dnia bez mandatu”, rozdawnictwo ulotek informacyjnych.
		Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu

	2) opracowywanie i rozpowszechnianie informatorów dotyczących organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Grudziądza, obiektów na terenie Miasta przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz dostępnych form pomocy, 3) organizowanie spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz spotkań indywidualnych z organizacjami pozarządowymi.	- kontynuowanie zatrudnienia w Ośrodku Informacji dla Osób Niepełnosprawnych osoby niepełnosprawnej oraz tłumacza języka migowego, - uruchomienie portalu internetowego Ośrodka Informacji dla Osób Niepełnosprawnych pod adresem www.oion.grudziadz.pl, - opracowanie i wydanie przez Ośrodek broszur, ulotek informacyjnych dla osób niepełnosprawnych, - zorganizowanie spotkania dot. rozliczania ulgi rehabilitacyjnej w zeznaniu podatkowym z udziałem pracownika Urzędu Skarbowego i tłumacza języka migowego oraz spotkania dla kontrolerów biletów w komunikacji miejskiej w zakresie uprawnień osób niepełnosprawnych do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami komunikacji miejskiej, - zorganizowanie prezentacji sprzętu komputerowego i elektronicznego dla osób niewidomych i niedowidzących oraz sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych, - zrealizowanie działań w ramach kampanii parkingowej mającej na celu zwiększenie kultury kierowców.
	4.1.2 Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do opieki medycznej i rehabilitacji poprzez: 1) realizację programów profilaktycznych zapobiegających powstaniu niepełnosprawności (choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, diagnozowanie wcześniaków), 2) zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej i zabiegów rehabilitacyjnych poprzez opracowanie bazy informacyjnej o świadczeniodawcach, udzielanych zabiegach i warunkach korzystania z nich, 3) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, 4) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, 5) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym oraz instytucjom i stowarzyszeniom prowadzącym działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.	Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Grudziądzu - zrealizowanie programów profilaktycznych, - zakupienie sprzętu rehabilitacyjnego dla mieszkańców. Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Grudziądzu - zorganizowanie wyjazdu 16 osobom niepełnosprawnym do Ośrodka w Osieku (częściowe dofinansowanie z PFRON), - zakupienie sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dla mieszkańców domu. Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu - wypłacenie 1017 dofinansowań w zakresie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, - wypłacenie 380 dofinansowań z tytułu uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, - wypłacenie 67 dofinansowań z tytułu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych, - ponadto działania analogiczne do wykazanych w Zadaniu 1.2.11.
	4.1.3 Zapewnienie osobom niepełnosprawnym środowiskowego wsparcia i pomocy społecznej poprzez: 1) dofinansowanie kosztów utrzymania tłumacza języka migowego dla osób	Grudziądzkie Centrum „Caritas” - kontynuowanie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla 30 osób. Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Grudziądzu

niestyszających, 2) świadczenie osobom niepełnosprawnym w miejscu ich zamieszkania usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 3) wspieranie profesjonalnych form pomocy przy udziale wolontariuszy, 4) zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej poprzez dofinansowanie kosztów ich tworzenia i działalności, 5) tworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych, 6) utworzenie środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	- zorganizowanie zajęć terapeutycznych dla osób niepełnosprawnych.
	Polski Czerwony Krzyż w Grudziądzu
	- działania analogiczne do wykazanych w Zadaniu 1.2.2.
	Polski Komitet Pomocy Społecznej w Grudziądzu
	- działanie analogiczne do wykazanego w Zadaniu 1.2.2.
	Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu
	- kontynuowanie dofinansowania działalności dwóch warsztatów terapii zajęciowej- łącznie 80 osób niepełnosprawnych.
	Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Grudziądzu
	- przystosowanie dwóch łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych.
	Dom Pomocy Społecznej Nr 3 w Grudziądzu
4.1.4 Zapewnienie osobom niepełnosprawnym prawa do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym : 1) możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się w mieszkaniu i korzystania z jego urządzeń poprzez: - dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, - dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się, - dofinansowanie likwidacji barier technicznych, 2) dostępu do obiektów użyteczności publicznej, poprzez: - bezwzględne przestrzeganie przy zatwierdzaniu projektów budowlanych, nowobudowanych lub modernizowanych obiektów użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkalnych dostępności dla osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich, zgodnie z obowiązującym prawem budowlanym, - stopniowe likwidowanie barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, szczególnie w obiektach urzędów, instytucji i placówek miejskich, - opracowanie i bieżąca aktualizacja oraz rozpowszechnianie bazy informacyjnej o obiektach użyteczności publicznej bez barier architektonicznych, 3) możliwości swobodnego przemieszczania się i korzystania ze	- przystosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych, - zakupienie samochodu 9-osobowego przystosowanego do przewozu 3 wózków inwalidzkich, wyposażonego w windę.
	Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu
	- dofinansowanie w zakresie likwidacji barier architektonicznych - 37 os., - dofinansowanie w zakresie likwidacji barier w komunikowaniu się - 59 os., - dofinansowanie w zakresie likwidacji barier technicznych -26 os., - przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych obiektów użyteczności publicznej, - zakupienie 4 nowych autobusów niskopodłogowych oraz 6 używanych z częściowo obniżoną podłogą przez Miejski Zakład Komunikacji, - kontynuowanie odpłatnych usług transportowych dla osób niepełnosprawnych świadczonych na zasadzie tele-taxi przez Regionalny Szpital Specjalistyczny, - pozyskanie z PFRON środków na likwidację barier transportowych poprzez zakup samochodów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.

	środków transportu poprzez: - umożliwienie osobom niepełnosprawnym, w szczególności poruszającym się na wózkach inwalidzkich, korzystania ze środków komunikacji miejskiej (zwiększenie liczby autobusów niskopodłogowych oraz przystosowanie tramwajów, utworzenie stałej linii inwalidzkiej obejmującej całe miasto, obsługiwanej przez autobusy wyposażone w windy do wózków inwalidzkich), - zwiększenie i zapewnienie wszystkim potrzebującym możliwości korzystania ze specjalistycznego transportu na zasadzie „tele-taxi” (mikrobusów) - zwiększenie i wymiana taboru, - umożliwienie osobom niepełnosprawnym przebywającym w placówkach pomocy społecznej, warsztatach terapii zajęciowej oraz korzystającym z usług innych podmiotów działających na ich rzecz korzystania z samochodów przeznaczonych do przewozu osób niepełnosprawnych (mikrobusów) – zakup samochodów, 4) możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się na terenie zabudowanym poprzez : - eliminację schodów i stopni wzdłuż chodników i ciągów pieszych, - lokalizowanie wszelkich „przeszkód” poza skrajnią ruchu pieszego, ze względu na bezpieczeństwo osób niewidomych, - stosowanie odpowiednich elementów nawierzchniowych i informacyjnych służących poprawie orientacji i ostrzegających o zmianie warunków ruchu, - obniżanie krawężników na przejściach i ciągach pieszych oraz stosowanie ramp przykrawężnikowych ułatwiających wejście i zejście, - zastosowanie zmiany koloru i faktury nawierzchni schodów i chodnika w rejonie przejścia, - zwiększenie liczby miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych.	
4.1.5	Zapewnienie osobom	Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Grudziądzu

	niepełnosprawnym równych szans w dostępie do edukacji poprzez: 1) umożliwienie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej korzystania z masowych placówek edukacyjnych - likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się, 2) tworzenie oddziałów integracyjnych w przedszkolach oraz klas integracyjnych w szkołach i zagwarantowanie ciągłości kształcenia integracyjnego, 3) zabezpieczenie usług transportowych dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej w celu realizacji obowiązku szkolnego, 4) rozszerzenie wyposażenia Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych o zakup kolejnych materiałów bibliotecznych: autolektora dla czytelników niewidomych, kaset z „książka mówiona”, gier i zabawek edukacyjnych, książek niekonwencjonalnych, poradników metodycznych dla osób z różnymi dysfunkcjami, 5) zapewnienie zajęć rewalidacyjnych w zależności od rodzaju niepełnosprawności (korekcyjne, logopedyczne, orientacji przestrzennej, nauki języka migowego).	- funkcjonowanie oddziałów integracyjnych na każdym poziomie kształcenia: - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 – 1 oddział przedszkolny dla dzieci niepełnosprawnych, - PM „Kopernik” – 2 oddziały 8 dzieci niepełnosprawnych, - PM „Tarpno” – 2 oddziały 8 dzieci niepełnosprawnych, - Szkoła Podstawowa Nr 15 – 6 oddziałów 25 uczniów niepełnosprawnych, - Szkoła Podstawowa Nr 18 – 6 oddziałów 27 uczniów niepełnosprawnych, - Gimnazjum Nr 6 – 4 oddziały 21 uczniów niepełnosprawnych, - Zespół Szkół Ekonomicznych – 2 oddziały 8 uczniów niepełnosprawnych. - zamontowanie windy w Szkole Podstawowej Nr 18, - zamontowanie dźwigu platformowego dla osób niepełnosprawnych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1, - przeprowadzenie remontu klasy w Zespole Szkół Ekonomicznych na potrzeby oddziału integracyjnego, - zakupienie wyposażenia sali, - zrefundowanie kosztów przejazdu na zajęcia szkolne do szkół specjalnych dla 5 uczniów niepełnosprawnych i ich opiekunów, - przeprowadzenie zajęć rewalidacyjnych, logopedycznych, korekcyjnych i innych w placówkach oświatowych dla uczniów. Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - prowadzenie grup integracyjnych w Młodzieżowym Klubie Socjoterapeutycznym.
	4.1.6 Zapewnienie osobom niepełnosprawnym równych szans w dostępie do kultury, sportu, rekreacji i turystyki poprzez: 1) dofinansowanie imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych organizowanych przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych, 2) umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z placówek i imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych w mieście - likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się, 3) umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywnego udziału w działalności sportowej (kluby sportowe, organizowanie zawodów sportowych, udział w mistrzostwach	Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Grudziądzu - zakupienie sprzętu multimedialnego, - zorganizowanie wyjścia mieszkańców do kina i teatru, - zorganizowanie wycieczki- 30 os., - zorganizowanie imprezy integracyjnej dla osób niepełnosprawnych- 35 os. Dom Pomocy Społecznej Nr 3 w Grudziądzu - zorganizowanie wycieczek turystycznych, - zorganizowanie imprez rekreacyjnych i kulturalnych. Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - zorganizowanie XV Ogólnomiejskiego Integracyjnego Festynu „Iskierka Radości”. Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu - dofinansowanie imprez oraz licznych wycieczek turystycznych dla osób niepełnosprawnych, - zorganizowanie Spartakiady Osób Niepełnosprawnych

	i turniejach), 4) umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywnego udziału w działalności kulturalnej i artystycznej (warsztaty artystyczne, aukcje, wernisaże, widowiska, plenery, koncerty).	i Przyjaciół dla ponad 300 os. z województwa kujawsko – pomorskiego przez Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „TO-MY” prowadzące Warsztat Terapii Zajęciowej, - zorganizowanie występów artystycznych w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych przez Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo- impreza dostępna dla wszystkich osób niepełnosprawnych, - kontynuowanie dofinansowania działalności Centrum Rehabilitacji im. ks. Biskupa Jana Chrapka.
	4.1.8 Rozszerzenie form współpracy z organizacjami pozarządowymi reprezentującymi osoby niepełnosprawne poprzez: 1) tworzenie we współpracy z organizacjami pozarządowymi bazy danych o osobach niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Grudziądza oraz organizacjach działających na ich rzecz, 2) wspieranie działalności organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, 3) zapewnienie udziału organizacji pozarządowych w realizacji zadań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych (np. tworzenie katalogów w ramach likwidacji barier funkcjonalnych), 4) opiniowanie przez przedstawicieli osób niepełnosprawnych projektów uchwał i programów dotyczących osób niepełnosprawnych, 5) organizowanie spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz spotkań indywidualnych z organizacjami pozarządowymi w celu bieżącego informowania o obowiązujących rozwiązaniach prawnych i wynikających z nich uprawnieniach.	Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych w Grudziądzu - działania analogiczne do wykazanych w Zadaniu 1.2.14 oraz 4.1.1 pkt 3, - dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych, - współorganizowanie festynu integracyjnego– łącznie około 1.000 os., - zaopiniowanie pozytywnie projektów uchwał i programów dotyczących osób niepełnosprawnych przez przedstawicieli organizacji pozarządowych zasiadających w Powiatowej Społecznej Radzie do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Działania strategiczne obejmujące okres od I do XII 2008 roku

5. CEL OPERACYJNY: Doskonalenie systemu pomocy dziecku oraz rodzinie dysfunkcyjnej i problemowej

Działanie	Nazwa zadania	Efekty uzyskane w wyniku realizacji działania
5.1. Koordynacja działań diagnostycznych i profilaktycznych wobec rodzin niewydolnych wychowawczo.	5.1.2 Powołanie stałego lokalnego zespołu d/s profilaktyki i interwencji w sprawach dzieci i patologii w rodzinie (przedstawiciele organizacji i instytucji: Komisja Rodziny Rady Miejskiej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPR, Wydział Oświaty, Kultury i Sportu UM, CPDiPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, kuratorzy sądowi, Policja, Straż Miejska, Ośrodek Profilaktyki i Interwencji Kryzysowej, pedagodzy szkolni, organizatorzy czasu wolnego, organizacje pozarządowe).	Komenda Miejska Policji w Grudziądzu -oddelegowanie kierowników „miejskich” Rewirów Dzielnicowych do składu działających Zespołów Interwencyjnych, - włączenie policjantów Zespołu d/s Nietletnich i Patologii w skład powoływanych Zespołów Interdyscyplinarnych.
	5.2.2 Opiniowanie na potrzeby Sądu kandydatów na rodziny zastępcze.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - wydanie 14 opinii dot. kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
5.2 Tworzenie optymalnych warunków rozwoju i zaspokajania potrzeb dziecka pozbawionego opieki rodziców.	5.2.8 Udzielanie pomocy materialnej wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i zakłady poprawcze na kontynuowanie nauki i ekonomiczne usamodzielnienie.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - objęcie łącznie 87 pełnoletnich wychowanków pomocą mającą na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem.
5.3 Kompensowanie deficytów wychowawczych poprzez rozwój	5.3.1	Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu

	dziennych form wsparcia oraz wczesnej interwencji na bazie istniejącej infrastruktury: - świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne, - Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego, - Centrum Profilaktyki i Terapii, - placówki oświatowe, - organizacje pozarządowe.	- prowadzenie konsultacji i warsztatów dla rodziców poszukujących efektywnych form porozumiewania się i nawiązywania skutecznych wychowawczo relacji z dzieckiem.
		Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu
		- prowadzenie działalności Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w ramach placówki socjalizacyjnej i interwencyjnej oraz Diennej Grupy Wsparcia- objęto opieką 10 dzieci; placówka socjalizacyjna- 30 miejsc, interwencyjna- 24 miejsca, - utworzenie grup usamodzielnienia- objęto opieką 28 wychowanków, - prowadzenie działalności hostelu dla ofiar przemocy- 2 miejsca, - prowadzenie działalności hostelu dla wychowanków będących w trakcie usamodzielnienia- 2 miejsca, - zorganizowanie programów przygotowujących do samodzielnego życia wychowanków.
	5.3.2 Organizowanie indywidualnych zajęć dla dzieci (reedukacyjnych, korekcyjnokompensacyjnych).	Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - zorganizowanie zajęć indywidualnych w świetlicach socjoterapeutycznych: terapia pedagogiczna, psychoterapia, pomoc w nauce, rozmowy indywidualne. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Grudziądzu - przeprowadzenie indywidualnej terapii dzieci i młodzieży z problemami rozwojowymi – 26 osób. Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu

		-przeprowadzenie zajęć socjoterapeutycznych w grupach- 46 dzieci, -przeprowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla dzieci młodszych- 30 dzieci, - przeprowadzenie zajęć warsztatowych -40 dzieci.
	5.3.3 Prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży (Centrum Profilaktyki i Terapii, Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego).	Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - prowadzenie 10 świetlic socjoterapeutycznych, w 8 z nich realizacja zajęć socjoterapeutycznych (średnio 260 dzieci w m-cu). Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu - prowadzenie współpracy ze świetlicą socjoterapeutyczną.
	5.3.4 Wdrażanie programów profilaktycznych w szkołach i przedszkolach:	Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - zrealizowanie programów profilaktycznych dla dzieci w przedszkolach. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Grudziądzu - koordynowanie realizacji programu profilaktycznego „Strażnicy Uśmiechu”, - zorganizowanie zajęć edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów w zakresie profilaktyki przemocy seksualnej „Bezpieczny dotyk” – 143 os.
	5.3.5 Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo poprzez udostępnianie obiektów szkolnych (sale, boiska), udział w zajęciach sportowych, turystycznych i kulturalnych.	Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu - zorganizowanie zajęć mających na celu rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży. Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Grudziądzu - prowadzenie w szkołach zajęć pozalekcyjnych

		dla dzieci i młodzieży, - zrealizowanie programu rządowego „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych”- uczestnictwo 7063 uczniów.
		Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu
		- zorganizowanie dla dzieci i młodzieży wypoczynku letniego oraz zimowego z realizacją programów socjoterapeutycznych- ok. 100 wychowanków, - zorganizowanie zajęć sportowych w Klubie Olimpia- udział 4 wychowanków.
	5.3.6 Rozwijanie w placówkach szkolnych i opiekuńczo-wychowawczych systemu pomocy w nauce (korepetycje) – wolontariat uczniowski i nauczycielski.	Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu
		- prowadzenie współpracy z placówkami oświatowymi, realizowanej zgodnie z Wewnętrznym Programem Pracy z Wolontariatem.
	5.3.8 Poszerzanie poradnictwa specjalistycznego i rodzinnego dla rodzin dysfunkcyjnych w organach publicznych i organizacjach pozarządowych: - inicjowanie powstawania poradni rodzinnych, - treningi umiejętności wychowawczych i psychospołecznych, - grupy wsparcia dla rodziców, - terapia zajęciowa, - konsultacje dla rodziców.	Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu
		- przeprowadzenie zajęć w ramach „Szkoły dla Rodziców”, - przeprowadzenie spotkań z rodzicami w ramach realizacji programów profilaktycznych w szkołach, - udzielenie porad dla rodziców dzieci uczęszczających do świetlic, - zrealizowanie programu terapeutycznego „Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci”, - udzielenie porad w Ośrodku Terapii Uzależnień Dzieci i Młodzieży, - przeprowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych podczas festynów.
		Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Grudziądzu

		- prowadzenie terapii systemowej rodzin – 10 rodzin, - przeprowadzenie zajęć w ramach „Szkoły dla Rodziców” – trening doskonalenia kompetencji – 22 os., - udzielenie rodzicom porad i konsultacji w ramach funkcjonujących w poradni Punktów Konsultacyjnych (746 os.), - wydanie grudziądzkiego przewodnika dla rodzica – „Lokalna sieć pomocy”.
		Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu
		- przeprowadzenie zajęć indywidualnych i grupowych z udziałem pedagoga i psychologa dla rodzin naturalnych, zastępczych, adopcyjnych, matek samotnych.
	5.3.10 Podwyższanie wiedzy i umiejętności pedagogów, pracowników socjalnych, terapeutów zajmujących się rodzinami niewydolnymi wychowawczo.	Centrum Profilaktyki i Terapii w Grudziądzu
		- zrealizowanie szkoleń o zróżnicowanej tematyce.